

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

6. Quinam excommunicari possint vel non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

existens aliquem excommunicare non possint, *e. v. animarum De constit. in 6. can. Episcopum non debet 9. q. 2.* quia ad excommunicationem requiritur jurisdictio & tribunal quod non habet extra diocesim; nisi quando extra eam est pulsus modo qui exprimitur in *Clement. 1. De foro competentis*, tamen excommunicatus in uno loco vitari ubique debet, quia hanc vim & efficaciam habet excommunicatio ex sua constitutione ab Ecclesia, unde Juristæ dicunt quod excommunicatio sequatur excommunicationem, ut lepra leprosum quia illi quasi inest, & ideo semel excommunicatus & denunciatus semper evitari debet donec eussiterit de abolutione, *Glos. in e. Propositus in v. De abolutione sup. De Clerico excomm. ministrante, d. loco v. semel autem ubi citat Arm.*

3. Potest tamen Episcopus extraneos in sua diocesi delinquentes excommunicare, quia ratione delicti sortiuntur ejus forum, & similiter tenet excommunicatio prolata in subditos extra diocesim delictum perficientes quod in diocesi inchoarunt.

4. Secundò ex delegatione possunt excommunicare omnes qui potestatem accipiunt ab iis qui habent ordinariam: ut sunt delegati Papæ, Episcopi, Archiepiscopi, Decani; ex consuetudine præscripta excommunicare possunt qui ex tali consuetudine habent jurisdictionem in foro externo, dummodo saltem tacitè hæc consuetudo sit approbata à superiore, *e. duo sup. De officio ordin. a. Cum contingat sup. De foro competent. conquisitus 4.*

5. Talem jurisdictionem habent Cardinales non Episcopi in Ecclesia sui tituli, similiter Archiepiscopi, Archipresbyteri, Decani, qui ex consuetudine præscripta habent subditos, quos citare & punire possunt. Parochi quoque olim talè potestatem habuisse videtur excommunicandi ob quædam delicta, ut furtivum, rapinam & similia, sed hodie videtur talis consuetudo in iis cessare.

6. Laici vero non possunt excommunicare, *e. Ecclesia S. Maria sup. De constit. can. bene quidem, can. Imperator 96. Distinct. nec item mulieres, e. Nova sup. De poenit.* nemo etiam potest se ipsam, aut patrem aut superiorem excommunicare, sed solum subditum, *can. Cum inferiori 21. Dist.* quia excommunicare est actus jurisdictionis contentiosæ seu in foro externo, in quo nullus sit inferior ratione peccati, Et hinc fit

quod Papa non possit à quoquam excommunicari; bene tamen ab inferiori absolvi possit si se illi subiiciat, prout potest quoad forum interius, non autem quoad exterius; alia ratio diversitatis reddi potest quod abolutio sit beneficium quod nihil vetat superiorem ab inferiore accipere; excommunicatio autem sit poena, sique contra rationem jurisdictionis, ut superior puniatur ab inferiori, hinc etiam fit quod licet Episcopus delinquat contra suum statutum habens annexam excommunicationem non incurrat excommunicationem, *Piaf. d. loco n. 87. ex Hostien. Arm. Navar. quos citat.*

§. VI.

Quinam excommunicari possint vel non.

1. Non possunt non baptizati.
2. Nec universitas, nec collegium.
3. Nec mortui, sed bene declarari quod sint excommunicati.

1. **I**N primis excommunicari non possunt qui non sunt baptizati: ut Judæi infideles, & alii etsi sint catechumeni: quia non potest præscindi à corpore Ecclesiæ qui non est de Ecclesia, nec communione privari: qui eam non habet.

2. Secundò, excommunicari non potest Universitas vel collegium, *cap. Romana §. in universitat. h. t. in 6. junct. a. Glos. in v. penitus*, idque verum est sive feratur excommunicatio in ipsam universitatem seu communitatem ut communitas est, ita ut in singulas personas secundum se non feratur sive feratur in communitatem ratione singularum personarum: ita tamen ut non feratur in personas certas & determinatas, sed communiter & confuse in omnes personas hujus v. g. Civitatis aut provincie: quia peccatum ob quod fertur excommunicatio est particulare aut particularium personarum, non communitatis, nec debet unus pro alio puniri vel excommunicari, *can. Si habes 14. quest. 1.* quod fietet si excommunicatio generalis ad omnes extenderetur. Adde quod universitas sit nomen juris, non personæ nec unam & propriam communem omnibus animam habeat, *Innoc. in cap. Gravem sup. eod.* alioqui excommunicatio non solum à Papa, sed etiam ab Episcopo lata sub hac forma: Excommunico

omnes de universitate vel collegio qui tali delicto confenserunt, valet, *d. e. Romana.*

Cæterum in omnes absolutè ab Episcopo lata est invalida tamquam contra jus commune, sic verò lata à Papa non continebit innocentes. Vide Covar. 2. *Variar. c. 8.*

Denique mortui propriè excommunicati non possunt uti nec absolvi ab excommunicatione; tum quia non amplius subjacent tribunali Ecclesiæ, tum quia non censentur contumaces, & ideo excommunicati non possunt, tum denique quia vel sunt in inferno, & patet absolvi non posse, vel in paradiso & non indigent absoluteione, vel in purgatorio & non possunt privati suffragiis Ecclesiæ cum sint confirmati in gratia, possunt tamen per Judicis sententiam declarari excommunicati ut humata eorum corpora in loco sacro exhumari possint & extra locum sacrum sepeliri, vel comburi & ne pro illis oretur, bonaque eorum confiscentur juxta *c. Accusatus §. in eo verò casu De Hæreticis in 6.* Similiter possunt declarari absolvi ab excommunicatione, ut tradantur sepulturæ Ecclesiasticæ.

§. VII.

Quis possit absolvere ab excommunicatione,

1. *A minori potest quilibet sacerdos approbatus.*
2. *Et etiã à majore in articulo mortis.*
3. *Aliis regulariter ille qui eam tulit vel ei æquivalens.*
4. 5. 6. *Dantur variæ exceptiones.*
7. *Decipiens aut extorquens non absolvitur.*
8. *Potest quis in vicis absolvi.*
9. *Absolutus sine requisitis potest reincidere.*

1. **P**rimò, ab excommunicatione minori potest absolvere omnis qui potest absolvere à peccatis, *c. Nuper sup. eod.* & ideo quilibet Sacerdos approbatus potest absolvere ab excommunicatione contracta ob peccatum veniale.

2. Secundò in articulo mortis quilibet Sacerdos potest absolvere ab omni excommunicatione etiã reservata Summo Pontifici, *c. Non dubium, c. unico in Extravag. Joannis XXI. hoc sit. Conc. Trid. Sess. 14. cap. 7.* adhibita tamen cautione, ut sic absolutus, promittat se, ubi convaluerit vel periculum evaserit, repræsentatu-

rum ei cui erat reservata, ut mandata ejus suscipiat, *c. De cætero & ibi Glof. sup. eod.*

Tertiò, ab excommunicatione majore, lata ab homine contra aliquem in particulari, is solus absolvere potest, qui eam tulit, vel ejus superior successor, aut delegatus *c. Pastoralis §. Præterea sup. De officio delegati.* Alias enim existeretur omnis disciplina Ecclesiastica. Sunt tamen aliqui casus quibus non potest is absolvere qui excommunicavit, de quibus Navar. in *Manuali c. 27 n. 4.* Ab excommunicatione etiã lata à jure vel ab homine, sed generaliter si nò sit reservata quilibet potest absolvere qui potest absolvere à peccato mortali propter quod est inflicta, *d. c. Nuper Navar. d. l. n. 44.* quali ex commissione ejus qui eam tulit hoc ipso quo illam sibi non reservavit Dixi, si non sit reservata, quia à reservata solus absolvere potest qui eam sibi reservavit vel ejus superior exceptis certis quibusdam casibus. Hinc ab excommunicatione ob injectas manus violentas in Clericos regulariter solus Pontifex absolvere potest, *c. 1. in fine c. 7. q. 15. 19. 28. 37. & alii sup. eod.* vel ejus Legatus à latere *c. 20. & 21. sup. eod.* non alii nisi id eis specialiter mandat Pontifex, *c. Porro in fine sup. eod.*

4. Dixi, regulariter; quia in extremo vita spiritu potest quis à quolibet Sacerdote absolvi, ut antè diximus. Similiter si ob justam aliquam causam veluti ob puerilem ætatem, senium, paupertatem, corporis infirmitatem, fragilitatem sexus muliebri, itinerum difficultatem, inimicitias aliquorum, vel aliam similem, non possit quis sine magno periculo vel incommodo Romam proficisci; potest absolvi ab Episcopo loci, *c. 1. 5. 6. 13. §. Si verò 26. & 18. hoc sit.* debet tamen ei quem absolvit sub juramento injungere, primò quòd de cætero in Clericum vel Monachum vel alicujus religionis Conversum non iniiciet manus violentas, nisi sese defendendo, aut de mandato sui Prælati vel ex officio, *c. ap. Ex tenore sup. eod.* Secundò quod cessante impedimento, eò quod Papam adire non potest, cum adibit mandatum ejus suscepturus, *cap. De cætero in fine cap. nescitur & similibus sup. eod.* nisi sit impubes qui Clericum percussit, nam is hoc posterius jurare non debet sive antè sive post pubertatem absolvatur, *cap. ult. sup. eod.* Quod si forte monachi vel religiosi in monasterio se invicem ves-

desa-